

Kuopion kaupungin lausunto työryhmämietinnöstä hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamiseksi

Kaupunginhallitus 24.02.2025 § 64

472/00.01.02/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

talousjohtaja Marja-Leena Martikainen, puh. 044 718 2153

konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen, puh. 044 718 2156

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066

joukkoliikennepäällikkö Tero Myyryläinen, puh. 044 718 5329

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteen mukaisen lausunnon työryhmämietinnöstä koskien hankintalain, erityisalojen hankintalain ja rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamiseksi.

Lausuntoon voidaan tehdä vähäisiä tarkennuksia ja teknisluontoisia korjauksia kansliatoimenpitein ennen lähettämistä lausuntopalvelu.fi-palveluun.

Päätös

Merkitään, että konserniohjauspäällikkö Iiro Lyytinen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja hän poistui kokouksesta ennen pykälän päätöskäsittelyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Tausta

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa työryhmämietinnöstä hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamisesta. Työ- ja elinkeinoministeriö on alkuvuodesta 2024 asettanut työryhmän valmistelemaan hankintalain muutoksia pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa kirjattujen tavoitteiden mukaisesti. Työryhmä sai työnsä valmiiksi 30.11.2024 ja luovutti hallituksen esitykseen laaditun ehdotuksensa työ- ja elinkeinoministeriölle tammikuussa 2025.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on useita hankintalainsäädännön kehittämiseen liittyviä kirjauksia. Hallitusohjelman luvussa 6.2 Reilumman kilpailun Suomi mainitaan tavoitteeksi merkittävät kustannussäästöt julkisista hankinnoista keskipitkällä aikavälillä.

Työryhmän mietintö

Hankintalakiin esitetään markkinakartoitukseen ja hankintojen huolelliseen valmisteluun liittyviä tarkennuksia. Hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti hankintalakiin esitetään sidosyksiköiden käyttöä rajoittavaa 10 prosentin minimiomistusvaatimusta sidosyksikköyhtiöille.

Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja turvata laadukkaat julkiset palvelut. Esityksellä pyritään lisäämään erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia julkisiin

kilpailutuksiin. Niin ikään tarkoituksena on parantaa hankintojen valvontaa, edistää vastuullisuutta sekä huoltovarmuuden ja turvallisuuden toteutumista myös sopimuskauden aikana.

Hankintalakiin esitetyjen muutosten lisäksi mietinnössä esitetään eräitä pienehköjä muutoksia erityisalojen hankintalakiin sekä rikosrekisterilakiin.

Lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2026.

Kuopion kaupungin lausunto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja mietinnöstä 11.3.2025 mennessä sähköiseen lausuntopalvelu.fi -palveluun. Lausuntopyynnössä pyydetään vastaamaan ennakkoon asetettuihin kysymyksiin.

Kysymykset ja niihin laaditut vastaukset ovat liitteessä 1.

Lausunto on valmisteltu kaupungin toimialojen välisenä yhteistyönä, koordinoituvastuu on ollut talous- ja omistajaohjauksyksiköllä. Lausunnossa otetaan toimialakohtaisina kysymyksiä kantaa esitetyn lakimuutoksen vaikutuksiin jätehuollon osalta, joka on kunnan lakisääteinen tehtävä sekä joukkoliikenteen osalta, joka on yleishyödyllinen palvelu. Kaupungin konserni- ja sidosyksikköyhtiöt lausuvat asiasta erikseen omalta osaltaan.

Sidosyksikköjärjestämistä koskeva 10 % minimiomistusvaatimus olisi toteutuessaan erittäin mittava uudistus suomalaisessa kuntakentässä ja koskettaisi kuntien lisäksi laajasti myös hyvinvointialueita sekä julkisomisteisia yhtiöitä. Työryhmän mietintöön ovat eriävän mielipiteensä jättäneet maa- ja metsätalousministeriö, valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Suomen Kuntaliitto sekä Hyvil Oy. Eriävät mielipiteet koskevat olennaisilta osiltaan puutteellista arviointia esitetyn 10 % minimiomistusvaatimuksen vaikutuksista ja kustannuksista sekä riittämätöntä siirtymäaikaa, mikäli minimiomistusvaatimus päätetään lakiin lisätä.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä (lausuntoihin ja esityksiin vastaaminen)

Liitteet

472/2025 Lausunto työryhmämietinnöstä hankintalain ja eräiden muiden lakien uudistamiseksi